

УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ
ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ

ФАКУЛЬТЕТ АВТОМАТИКА, ТЕЛЕМЕХАНІКА
ТА ЗВ'ЯЗОК

Кафедра «Автоматика та комп'ютерне телекерування
рухом поїздів»

МАРШРУТИЗАЦІЯ СТАНЦІЙ ТА РОЗСТАНОВЛЕННЯ
СВІТЛОФОРІВ АБ

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до курсової роботи
з дисципліни

«ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ОСНОВИ ЗАЛІЗНИЧНОЇ
АВТОМАТИКИ ТА УПРАВЛІННЯ»

Харків 2006

Методичні вказівки розглянуто та рекомендовано до друку на засіданні кафедри «Автоматика та комп'ютерне телекерування рухом поїздів» 26 червня 2006 р., протокол № 14.

Описано методику проектування станцій, маршрутизацію і розміщення станційних світлофорів, розробку таблиць залежностей, розстановку світлофорів АБ та визначення пропускної спроможності перегону. Методичні вказівки містять всю необхідну інформацію щодо виконання курсової роботи.

Методичні вказівки призначені для студентів спеціальності «Автоматика та автоматизація на транспорті», що вивчають курс «Експлуатаційні основи залізничної автоматики та управління», денної та заочної форм навчання.

Укладачі:

доц. С.В. Панченко,
асист. Р.В. Турчинов

Рецензент

доц. М.О. Мороко

ЗМІСТ

Вступ	4
1 Загальні вимоги при проектуванні станції	5
2 Експлуатаційні основи електричної централізації	10
2.1 Встановлення станційних світлофорів	11
2.2 Рейкові кола, однонитковий план станції	18
2.3 Маршрутизація і таблиці взаємозалежностей стрілок, сигналів і маршрутів	19
2.4 Техніко-економічне обґрунтування обладнання станцій пристроїми електричної централізації	25
3 Розставлення світлофорів автоблокування на перегонах ...	27
4 Розрахунок пропускної спроможності перегону	30
Список літератури	39
Додаток А. План перегону	40

ВСТУП

Данні методичні вказівки можуть використовуватись студентами при вирішенні експлуатаційних питань (обладнання станції пристроями автоматики і телемеханіки та розставлення прохідних світлофорів) на залізницях.

Під час виконання курсових робіт з проектування пристройів електричної централізації (ЕЦ) та автоблокування (АБ) студентам доводиться вирішувати такі техніко-економічні завдання:

- 1) детальний аналіз поїзної і маневрової роботи станції;
- 2) розроблення однониткового плану станції, осигнування станції; маршрутизація поїзних і маневрових переміщень;
- 3) техніко-економічне обґрунтування ефективності запроектованих пристройів ЕЦ;
- 4) розставлення прохідних світлофорів АБ на перегонах;
- 5) розрахунок пропускної спроможності перегону при існуючих системах автоматики і після обладнання ділянки залізниці новими системами АБ.

Методичні вказівки розроблені з урахуванням правил і норм, які використовуються проектними організаціями при розробленні проектної документації на обладнання пристроями автоматики реальних об'єктів.

1 ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ПРИ ПРОЕКТУВАННІ СТАНЦІЇ

Правила та норми будівництва і реконструкції станцій викладено в Інструкції з проектування станцій і вузлів(ІПСВ-78) [1].

Станції, роз'їзди і обгінні пункти розташовуються, як правило, на прямих ділянках колії. У тяжких умовах місцевості допускається розміщення їх на кривих радіусом не менше 1500 м. За особливо тяжких умов допускається зменшення радіуса кривої до 600 м, а в гірській місцевості - до 500 м. Радіуси кривих на з'єднувальних і ходових локомотивних коліях слід приймати не менше 200-130 м, а на сортувальних гірках - не менше 140 м. Стріочні горловини повинні проектуватись, як правило, на прямих.

У профілі допускається розміщення роздільних пунктів на ухилах не більше 1,5 %, а в тяжких умовах - не більше 2,5 %. У тяжких топографічних умовах допускається проектувати роз'їзди, обгінні пункти і проміжні станції на ухилах більше 2,5 %, але не більше 12 %, якщо на них не передбачається проведення маневрів і відчеплення локомотивів від вагонів.

Відповідно до ПТЕ й ІПСВ стріочні переводи на станціях повинні мати хрестовини таких марок:

- 1) на головних і приймально-відправних пасажирських коліях не крутіше 1/11, а перехресні стріочні переводи - не крутіше 1/9; стріочні переводи, якими пасажирські поїзди проходять тільки в одному напрямку, можуть мати хрестовини марок 1/9;
- 2) на приймально-відправних коліях вантажного руху - не крутіше 1/9, а симетричні - не крутіше 1/6;
- 3) для беззупинкового схрещення і пропуску поїздів по боковій колії, а також при відхиленні на бокову колію у розв'язках підходів і при розгалуженні головних колій проектируються стріочні переводи з хрестовинами марок 1/18, які дозволяють рух на бокову колію з швидкістю до 80 км/год, швидкість руху на бокові кола по стріочних переводах з хрестовинами марок 1/11 і крутіше - не більше 40 км/год;
- 4) диспетчерські з'їзди між головними коліями, як правило, проектируються з марками хрестовин не крутіше 1/11.

Типи стрілочних переводів і глухих перехрещень повинні відповідати типу рейок (таблиця 1.1).

Два зустрічних стрілочних переводи (рисунок 1.1, а, б) на головних коліях проектируються зі вставками між рамними рейками не менше 12,5 м (на лініях із швидкісним рухом поїздів - не менше 25 м), а в обмежених умовах - не менше 6,25 м; на приймально-відправних коліях укладання двох переводів за вказаними схемами може проектуватись без вставки між рамними рейками, якщо відстань між гостряками дорівнює 8,66 м (розрахунок ординат проводять за таблицею 1.2 з округленням до цілих метрів).

При укладанні стрілочних переводів за схемами (рисунки 1.1, г, д, е, є) відстань між переводами залежить від відстані між осями колій (ширини міжколій) і визначається за таблицею 1.3.

Корисна довжина приймально-відправних колій на станціях, роз'їздах і обгінних пунктах визначається відстанню від граничного стовпчика з одного боку, до світлофора - з другого боку і вказується для кожного напрямку руху.

Відповідно до ПСВ колії проектируються корисною довжиною 1250, 1050 або 850 м, причому на лініях I і II категорій - не менше 1050 м, а на лініях III і IV категорій - не менше 850 м.

Корисна довжина приймально-відправних колій на станціях, розміщених у межах ділянок систематичного підштовхування або подвійної тяги, збільшується на довжину локомотива.

Корисна довжина колій у сортувальних парках для накопичення і формування рухомих складів одногрупних поїздів повинна відповідати довжині цих поїздів, збільшеній не менше ніж на 10%.

Корисна довжина колій, які призначені для приймання пасажирських і приміських поїздів, повинна відповідати довжині цих поїздів та мати можливість збільшення до 500 м.

Корисна довжина маневрових витяжних колій на сортувальних і дільничних станціях проектується відповідно до довжини вантажного поїзда, а в тяжких умовах - не менше половини довжини поїзда.

Таблиця 1.1 - Основні розміри стрілочних переводів

Тип рейок	Марка хресто- вини	Кут хресто- вини	Відстань, м				Довжи- на пере- воду, м	Радіус перевід- ної кривої, м		
			від стику рамної рейки до початку гостряка	від центра переводу до:						
				почат- ку гост- ряка	стику рамної рейки	хвоста хрестов- ини				
Одиночні односторонні переводи										
P65,P50	1/18	3°10'12,5"	3,84	21,72	25,56	31,96	57,52	960		
P75	1/11	5°11'40"	2,77	11,25	14,02	19,95	33,47	300		
P65	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	33,37	-/-		
P50,P43	-/-	-/-	4,33	10,1	14,43	19,1	33,53	297		
P65	1/9	6°20'25"	2,77	12,42	15,19	15,85	31,04	200		
P50,P43	-/-	-/-	4,33	11,09	15,42	15,64	31,06	-/-		
Одиночні різносторонні (симетричні) переводи										
P65	1/11c	5°11'40"	4,02	9,77	13,79	19,35	33,14	500		
P50,P43	1/9c	6°20'25"	4,33	11,43	15,76	15,64	31,42	400		
P65	1/6c	9°27'45"	2,18	7,75	9,93	10,61	20,54	200		
P50	-/-	-/-	0,74	6,19	6,93	-/-	17,54	-/-		
P43	-/-	-/-	-/-	-/-	-/-	10,44	17,37	-/-		

Таблиця 1.2 - Відстань між гостряками стрілочних переводів

Тип рейок	Марка хрестовини		Відстань L1 при вставці d довжиною			Відстань L2 при вставці d довжиною		
			N1	N2	25 м	12,5 м	6,25м	25 м
P65	1/9	1/9	30,54		18,04	11,79	43,54	37,29
	1/9	1/11	-/-		-/-	-/-	-/-	-/-
	1/11	1/9	-/-		-/-	-/-	45,87	39,62
	1/11	1/11	-/-		-/-	-/-	-/-	-/-
	1/18	1/11	31,61		19,11	12,86	68,95	62,7
	1/18	1/18	32,67		20,17	13,92	70,02	63,77
P50	1/9	1/9			21,15	14,9	43,56	37,31
	1/11	1/9			-/-	-/-	46,03	37,78
	1/11	1/18	33,16		20,66	14,41	45,54	37,29
	1/18	1/11	-/-		-/-	-/-	70,51	64,26
	1/18	1/18	32,67		30,17	-/-	70,02	63,77
P43	1/9	1/11			21,15	14,9	43,56	37,31
	1/11	1/11			-/-	-/-	46,03	37,78

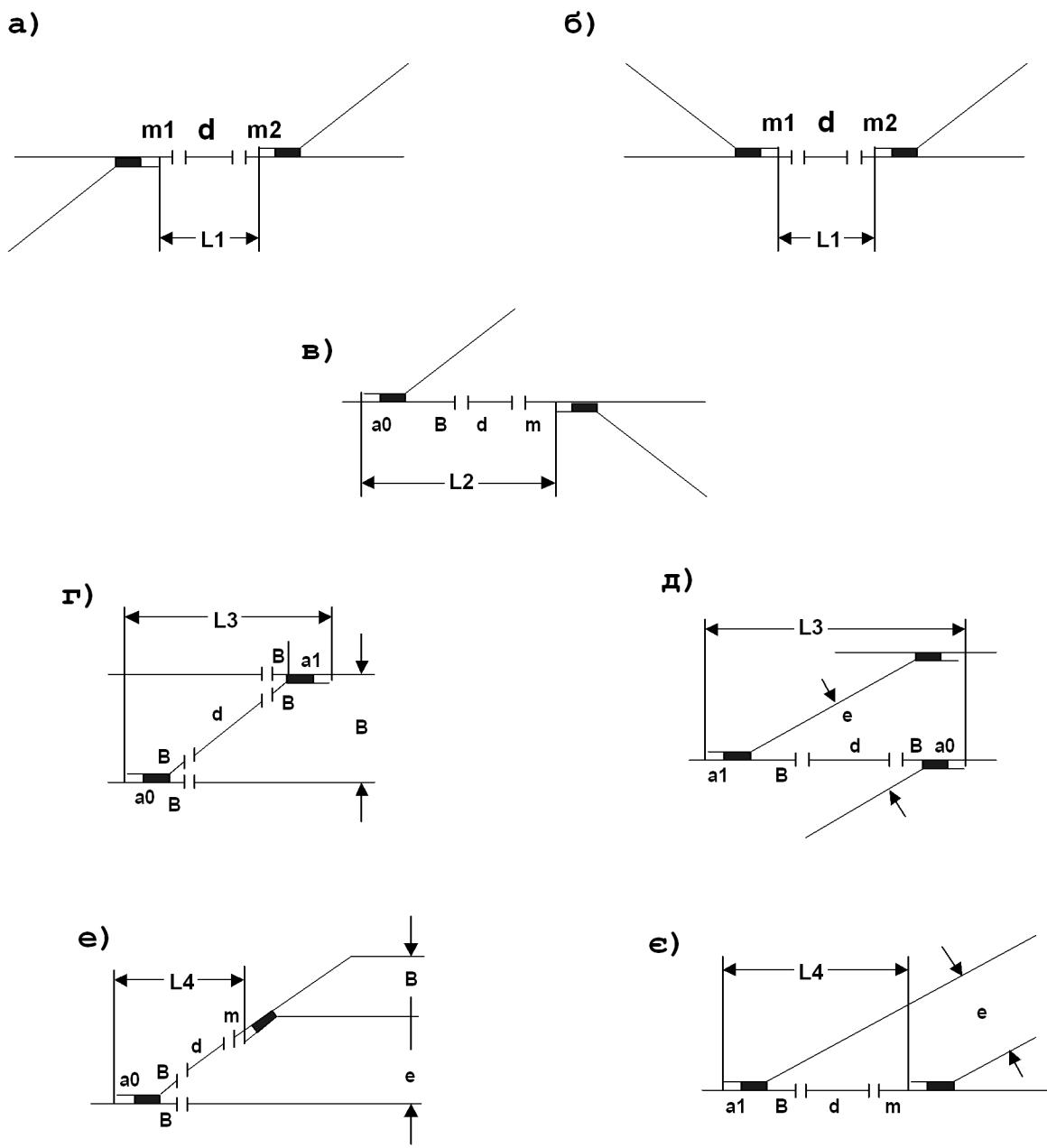

Рисунок 1.1 - Схеми укладання стрілочних переводів

Довжина уловлювальних тупиків визначається розрахунком; корисна довжина запобіжних тупиків приймається не меншою 50 м.

Головні колії на перегонах і станціях нумеруються римськими цифрами (I, II, III, IV) у непарному напрямку – непарними, а в парному – парними. У випадках примикання або перехрестя на станціях двох двоколійних колій номери I і II присвоюються головним коліям основного напрямку.

Таблиця 1.3 - Відстань між гостряками стрілочних переводів

Тип рейок	Марка хрестовини	Відстань між осями колій, м						
		4,8	5,0	5,3	5,5	6,0	6,5	7,5
Відстань L3								
P65	1/9	68	70	73	75	79	84	93
	1/11	76	78	81	83	89	94	105
	1/18	130	134	139	143	152	160	178
P50	1/9	66	67	70	72	76	81	90
	1/18	130	134	139	143	152	161	178
P43	1/11	73	75	79	81	87	92	103
Відстань L4								
P65	1/9	43	45	48	50	54	59	68
P50	1/11	53	55	58	61	66	72	83

Приймально-відправні колії нумеруються арабськими цифрами, починаючи з номера наступного за номером головної колії, при цьому колії, які спеціалізовані для приймання парних поїздів, нумеруються парними цифрами 4, 6, 8, 10, а колії для приймання непарних поїздів - непарними цифрами 3, 5, 7, 9.

На станціях, які мають малу кількість знеособлених приймально-відправних колій, нумерація здійснюється порядковими номерами слідом за номерами головних колій від пасажирської будівлі вбік перегону.

На станціях, які не мають пасажирської будівлі (сортувальних, вантажних), нумерація колій у поперечному напрямку проводиться зліва направо, рахуючи за напрямком кілометрів або починаючи від головних колій.

Колії сортувальних парків нумеруються двома арабськими цифрами, перша з яких – номер пучка, а друга - номер колії в пучку.

Останні станційні колії (тупики, маневрові витяжки) нумеруються арабськими цифрами, починаючи з наступного номера за останнім номером паркових колій.

Стрілочні переводи нумеруються зі сторони прибуття парних поїздів – порядковими парними номерами, а зі сторони прибуття непарних поїздів – порядковими непарними номерами, починаючи з вхідних стрілок.

Нумерація стрілок на станціях, які мають великий колійний розвиток, проводиться за окремими парками або групами колій, однорідних за характером роботи. При нумерації стрілок за парками кожному парку призначається сто номерів, які вказують на номер парку (наприклад, парку А призначаються номери стрілок від 100 до 199, парку Б – номери 200–299). Стрілки на коліях, які не поєднано в парки, нумеруються порядковими номерами від 1 до 99. Спарені стрілочні з'їзди, а також стрілки на стрілочній вулиці повинні мати неперервну нумерацію (наприклад, 2/4, 6/8; 10, 12, 14 та інші).

Нормальне (плюсове) положення стрілок на станціях приймається відповідно до ПТЕ, записується у технічно-розподільний акт станції (ТРА) і вказується на однонитковому і двонитковому планах, а також на кожухах стрілочних електроприводів.

Нормальне положення стрілок:

- 1) вхідних на головних коліях двоколійних ліній – напрямок, відповідний головним коліям;
- 2) вхідних на головних коліях станцій одноколійних ліній – напрямок з кожного кінця станції на різні колії;
- 3) усіх інших на головних коліях, окрім стрілок, які ведуть у запобіжні і уловлювальні тупики, – напрямок на відповідні головні колії;
- 4) тих, що ведуть до запобіжних та уловлювальних тупиків - напрямок до цих же тупиків;
- 5) розміщених на стрілочних вулицях – напрямок по цих вулицях.

2 ЕКСПЛУАТАЦІЙНІ ОСНОВИ ЕЛЕКТРИЧНОЇ ЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

Вибір системи регулювання руху поїздів на перегонах і станційних систем проводиться відповідно до норм [2] і залежно від розмірів та умов роботи.

Станції, роз'їзди та обгінні пункти на ділянках з автоблокуванням обладнуються переважно електричною централізацією (ЕЦ) з маршрутним або роздільним управлінням залежно від експлуатаційних вимог.

У проектах ЕЦ малих станцій, де маневрова робота проводиться локомотивами збірних поїздів, маневрові світлофори не встановлюють, а маневрова робота проводиться у такому порядку:

1) немаршрутизовані переміщення проводяться без осигналізування з переведенням стрілок з центрального пульта ДСП;

2) переведення стрілок здійснюється з контролем вільного стану ізольованих ділянок та виділенням мінімальної кількості ізольованих секцій; місцеве управління стрілками не передбачається;

3) дозвіл на рух машиністу локомотива при маневрах ДСП передається за допомогою радіозв'язку або пристроями гучномовного повідомлення (ПГП).

Маршрутизація маневрових переміщень з установленням світлофорів передбачається на дільничних, сортувальних та інших великих станціях при застосуванні у маневровій роботі двох і більше маневрових локомотивів, при розмірах руху пасажирських і вантажних поїздів на п'ятий рік експлуатації в сумі більше 24 пар за добу на одноколійних лініях і більше 50 пар – на двоколійних лініях.

Для управління стрілками і сигналами на станції передбачається, як правило, один центральний пост управління (ЦПУ). Пост ЕЦ може не встановлюватись на проміжних станціях з кількістю стрілок до 25–30; у такому випадку апарат управління встановлюють у приміщені чергового по станції, а релейну апаратуру - у тому ж приміщені або в центральній релейній будці (ЦРБ) і частково в релейних шафах (РШ) вихідних світлофорів.

Управління стрілками і сигналами при ЕЦ в маневровому районі передбачається з маневрового поста (вишки) або маневрових колонок (МК). З однієї маневрової колонки передбачається управління не більше ніж 5 стрілками.

Маневрові пости, вишки, колонки встановлюються недалеко від об'єктів управління і контролю в районі їх видимості.

2.1 Встановлення станційних світлофорів

Світлофори на станціях устанавливаються відповідно до вимог ПТЕ, інструкції по сигналізації і альбому РУ-30.

На станціях передбачається встановлення таких світлофорів: вхідні, вихідні, маневрові та інші. При поздовжньому або напівпоздовжньому розміщенні колій (колійних парків) для дозволу або заборони переміщення з одного парку в інший у межах станції встановлюються маршрутні світлофори, які на головних коліях, на маршрутах приймання поїздів мають таку саму сигналізацію, що й вхідні, а на коліях відправлення поїздів - сигналізацію вихідних світлофорів.

Вхідні, вихідні та маршрутні світлофори на головних коліях та коліях, якими передбачається беззупинковий пропуск поїздів, встановлюються тільки щоглові; решта світлофорів можуть бути як щогловими, так і карликовими. Маневрові світлофори встановляються, як правило, карликові, за винятком світлофорів із депо, витяжок, колій відстою поїздів, з віток примикання та гуртових маневрових світлофорів.

Станційні світлофори нумеруються залежно від напрямку руху: вхідні парні – П, непарні – Н; при двох підходах до букв П або Н додається перша буква назви підходу – ПА або НБ. Вихідним світлофорам залежно від напрямку присвоюється буква Н або П з індексом – номером колії. Маршрутні світлофори позначаються відповідно ПМ або НМ з добавленням номера колії. Маневрові світлофори позначаються буквами М з порядковими номерами – парними в парній горловині й непарними – в непарній горловині.

Вхідні світлофори встановлюються на відстані не менше 50 м при автономній тязі й 300 м при електричній тязі (для секціювання контактної мережі перегону і станції повітряним проміжком), рахуючи від гостряка вхідної протишерстної або граничного стовпчика пошерстної стрілки.

У разі відсутності маневрової витяжки в горловині станції вхідний світлофор може бути віддалений від вхідної стрілки, для проведення маневрів по головній колії без виїзду на перегін, на відстань до 400 м.

Вихідні і маневрові світлофори встановлюють з урахуванням максимального використання корисної довжини колій на мінімальній безпечній відстані від першої стрілки в маршруті. При цьому можливі три випадки встановлення вихідних, маршрутних і маневрових світлофорів (рисунок 2.1):

1) світлофори щоглові й карликові перед протишерстними стрілками встановлюються у створі зі стиком рамної рейки, тобто на відстані виступу рамної рейки та від гостряків стрілки (див. таблицю 1.1); перед гостряками стрілок з подвійним управлінням передбачається запобіжна передстрілочна ділянка, а світлофори та ізоляючі стики відносяться від стрілки на одну ланку 12,5 м або на дві ланки 25 м – для спареної стрілки з'їзду, яка переводиться останньою (рисунок 2.1, а, б);

2) світлофори щоглові і карликові перед пошерстними стрілками в різних міжколіях з граничним стовпчиком колії встановлюються у створі з ізоляючим стиком, тобто на відстані 3,5 м від граничного стовпчика вбік колії (рисунок 2.1, в);

3) світлофори перед пошерстними стрілками, які розміщені в одних міжколіях з граничними стовпчиками, установлюються згідно з габаритом на такій відстані від гостряків стрілочного переводу, де ширина міжколія дорівнює:

- для світлофорів щоглових з драбиною - 5200 мм,
- для світлофорів щоглових без драбини - 5040 мм,
- для світлофорів карликових подвоєних - 4500 мм,
- для світлофорів карликових одиночних - 4200 мм.

При цьому допускається зміщення світлофорів відносно ізоляючих стиків за напрямком руху не більше 2 м, а проти напрямку руху до 40 м; для вхідних світлофорів – не більше 2 м в обох напрямках.

При визначенні ординат світлофорів відстані від гостряків стрілочних переводів до світлофорів вибираються за таблицями 2.1, 2.2.

Маневрові світлофори великих станцій за призначенням і місцезнаходженням розподіляються на такі групи (рисунок 2.2):

1) світлофори, які огорожують горловину станції збоку колій і при наявності вихідних або маршрутних світлофорів, поєднуються з ними (Н1, Н2, Н3, Н4, Н5, Н6, Н7, Н8);

2) світлофори, які огорожують горловину станції збоку гілок примикання, тупиків, маневрових витяжок та інших колій (М14, М16);

3) світлофори для руху поїздів убік парку при кутових заїздах з колій на іншу колію (М10, М12);

4) світлофори, які поділяють складні маршрути великої відстані на елементарні і дають можливість проводити одночасно декілька переміщень(М6,М8).

При виділенні в горловині станції безстріочних ізольованих ділянок довжиною не менше 50 м з них, як правило, в обидва боки встановлюються маневрові світлофори (М2, М4).

На малих станціях, обладнаних ЕЦ, як правило, встановлюються маневрові світлофори тільки першої та другої груп, тому що довжина маршрутів не велика і ділити її не треба.

Таблиця 2.1 – Границі встановлення ізоляючих стиків та світлофорів

Відстань між осями суміжних колій, м	Відстань від початку гостряка до ізоляючого стику, м					Відстань від початку гостряка до світлофора на залізобетонних і металевих щоглах з похилими драбинами, м				
	1/9 Р50		1/11 Р65		1/11 Р65	1/9 Р50		1/11 Р65		1/11 Р65
	200	300	300	400	1000	200	300	300	400	1000
4,5	58	58	67	67	-	-	-	-	-	-
4,6	58	58	67	67	-	-	-	-	-	-
4,7	58	58	67	67	-	-	-	-	-	-
4,8	58	58	67	67	104	-	-	-	-	-
5,0	58	58	67	67	104	-	-	-	-	-
5,2	58	58	60	67	104	79	85	91	95	150
5,3	58	58	60	60	104	70	75	82	84	135
5,4	58	58	60	60	104	68	70	77	79	129
5,5	58	58	60	60	104	65	67	74	76	127
6,0	58	58	60	60	104	61	62	70	71	120
6,5	52	58	60	60	104	60	60	69	69	117
7,0	52	52	60	60	104	59	60	68	68	116
7,5	52	52	60	60	104	58	59	68	68	116

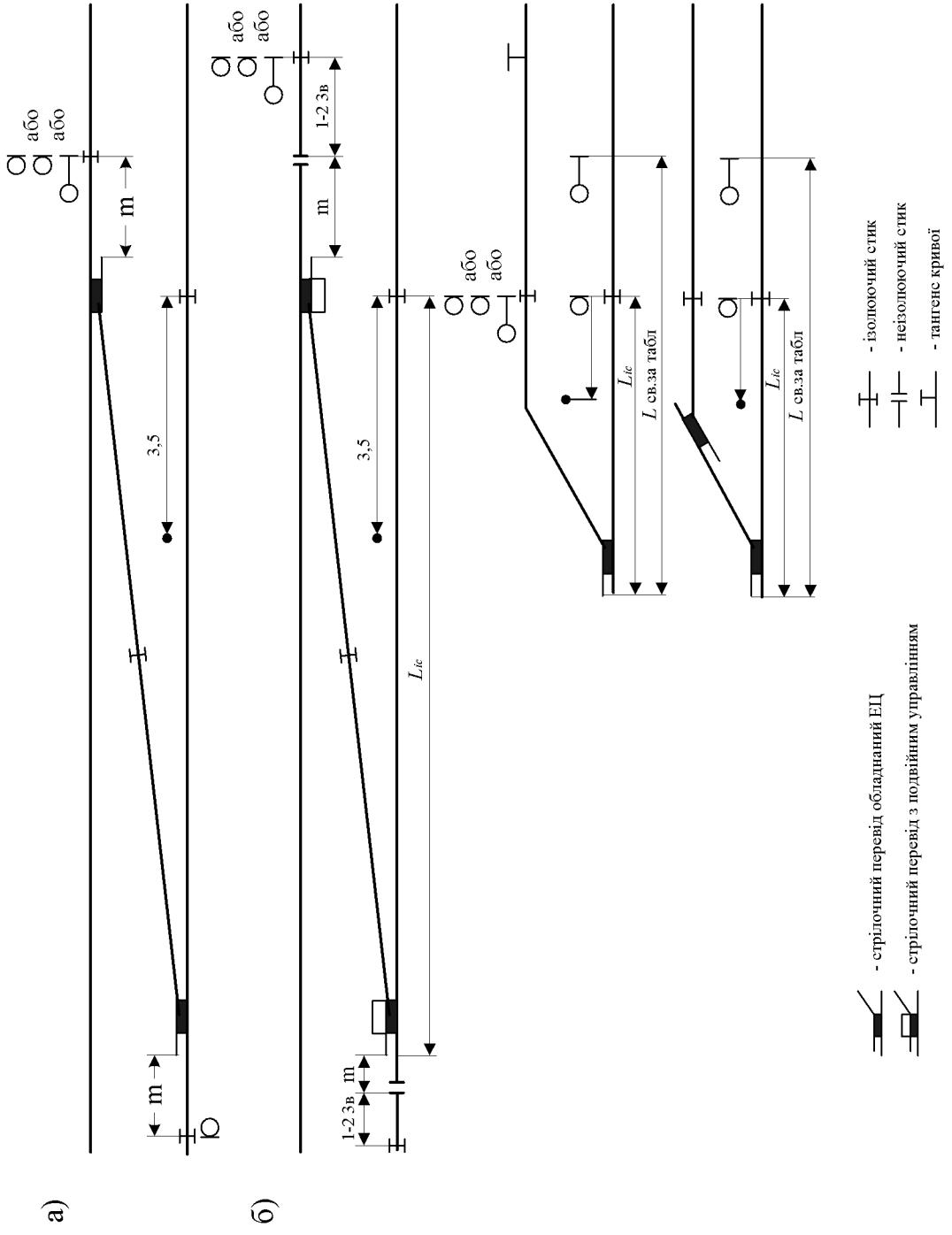

Рисунок 2.1 - Правила і норми встановлення світлофорів на станціях

Таблиця 2.2 - Границі встановлення ізолюючих стиків та світлофорів

Відстань між осзміями суміжних колій, м	Відстань від початку гостряка до світлофорів на металевих шпалах із складними драбинами, м				Відстань від початку гостряка до карликових світлофорів, м				Відстань від початку гостряка до подвійних карликових світлофорів, м				1/9 P50			
	1/9 P50				1/11 P65				1/18 P50				1/11 P65			
	200	300	400	1000	200	300	400	300	200	300	400	300	200	300	400	1/11 P65
4,2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	70	—	80	—
4,5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	58	67	67
4,6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	58	67	67
4,7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	58	58	67	67
4,8	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	67	67	67	67
5,0	72	75	81	85	136	58	58	67	67	67	67	67	58	58	67	67
5,2	68	70	76	78	128	58	58	63	63	63	63	67	58	58	61	67
5,3	65	67	73	75	125	58	58	62	63	63	63	61	58	58	61	61
5,4	63	65	72	73	122	58	58	62	63	63	63	61	58	58	61	61
5,5	62	63	70	72	120	58	58	62	61	61	61	61	58	58	61	61
6,0	59	60	68	69	116	58	58	61	61	61	61	61	58	58	61	61
6,5	58	58	66	67	114	52	58	61	61	61	61	61	52	52	61	61
7,0	57	57	66	66	113	52	52	61	61	61	61	61	52	52	61	61
7,5	57	57	66	66	113	52	52	61	61	61	61	61	52	52	61	61

Ophardatt		Critikn	Critikopn
500	H1	H2	
500	H3	H4	
541	H5	H6	
550	H7	H8	
558	H9	H10	
616	H11	H12	
616	H13	H14	
632	H15	H16	
637	H17	H18	
620	H19	H20	
667	H21	H22	
667	H23	H24	
690	H25	H26	
690	H27	H28	
707	H29	H30	
745	H31	H32	
745	H33	H34	
776	H35	H36	
852	H37	H38	
956	H39	H40	
971	H41	H42	
1271	H43	H44	
1271	H45	H46	
	M4	M5	
	M6	M7	
	M8	M9	
	M10	M11	
	M12	M13	
	M14	M15	
	M16	M17	
	M18	M19	
	M19	M20	
	M20	M21	
	M21	M22	
	M22	M23	
	M23	M24	
	M24	M25	
	M25	M26	
	M26	M27	
	M27	M28	
	M28	M29	
	M29	M30	
	M30	M31	
	M31	M32	
	M32	M33	
	M33	M34	
	M34	M35	
	M35	M36	
	M36	M37	
	M37	M38	
	M38	M39	
	M39	M40	
	M40	M41	
	M41	M42	
	M42	M43	
	M43	M44	
	M44	M45	
	M45	M46	
	M46	M47	
	M47	M48	
	M48	M49	
	M49	M50	
	M50	M51	
	M51	M52	
	M52	M53	
	M53	M54	
	M54	M55	
	M55	M56	
	M56	M57	
	M57	M58	
	M58	M59	
	M59	M60	
	M60	M61	
	M61	M62	
	M62	M63	
	M63	M64	
	M64	M65	
	M65	M66	
	M66	M67	
	M67	M68	
	M68	M69	
	M69	M70	
	M70	M71	
	M71	M72	
	M72	M73	
	M73	M74	
	M74	M75	
	M75	M76	
	M76	M77	
	M77	M78	
	M78	M79	
	M79	M80	
	M80	M81	
	M81	M82	
	M82	M83	
	M83	M84	
	M84	M85	
	M85	M86	
	M86	M87	
	M87	M88	
	M88	M89	
	M89	M90	
	M90	M91	
	M91	M92	
	M92	M93	
	M93	M94	
	M94	M95	
	M95	M96	
	M96	M97	
	M97	M98	
	M98	M99	
	M99	M100	
	M100	M101	
	M101	M102	
	M102	M103	
	M103	M104	
	M104	M105	
	M105	M106	
	M106	M107	
	M107	M108	
	M108	M109	
	M109	M110	
	M110	M111	
	M111	M112	
	M112	M113	
	M113	M114	
	M114	M115	
	M115	M116	
	M116	M117	
	M117	M118	
	M118	M119	
	M119	M120	
	M120	M121	
	M121	M122	
	M122	M123	
	M123	M124	
	M124	M125	
	M125	M126	
	M126	M127	
	M127	M128	
	M128	M129	
	M129	M130	
	M130	M131	
	M131	M132	
	M132	M133	
	M133	M134	
	M134	M135	
	M135	M136	
	M136	M137	
	M137	M138	
	M138	M139	
	M139	M140	
	M140	M141	
	M141	M142	
	M142	M143	
	M143	M144	
	M144	M145	
	M145	M146	
	M146	M147	
	M147	M148	
	M148	M149	
	M149	M150	
	M150	M151	
	M151	M152	
	M152	M153	
	M153	M154	
	M154	M155	
	M155	M156	
	M156	M157	
	M157	M158	
	M158	M159	
	M159	M160	
	M160	M161	
	M161	M162	
	M162	M163	
	M163	M164	
	M164	M165	
	M165	M166	
	M166	M167	
	M167	M168	
	M168	M169	
	M169	M170	
	M170	M171	
	M171	M172	
	M172	M173	
	M173	M174	
	M174	M175	
	M175	M176	
	M176	M177	
	M177	M178	
	M178	M179	
	M179	M180	
	M180	M181	
	M181	M182	
	M182	M183	
	M183	M184	
	M184	M185	
	M185	M186	
	M186	M187	
	M187	M188	
	M188	M189	
	M189	M190	
	M190	M191	
	M191	M192	
	M192	M193	
	M193	M194	
	M194	M195	
	M195	M196	
	M196	M197	
	M197	M198	
	M198	M199	
	M199	M200	
	M200	M201	
	M201	M202	
	M202	M203	
	M203	M204	
	M204	M205	
	M205	M206	
	M206	M207	
	M207	M208	
	M208	M209	
	M209	M210	
	M210	M211	
	M211	M212	
	M212	M213	
	M213	M214	
	M214	M215	
	M215	M216	
	M216	M217	
	M217	M218	
	M218	M219	
	M219	M220	
	M220	M221	
	M221	M222	
	M222	M223	
	M223	M224	
	M224	M225	
	M225	M226	
	M226	M227	
	M227	M228	
	M228	M229	
	M229	M230	
	M230	M231	
	M231	M232	
	M232	M233	
	M233	M234	
	M234	M235	
	M235	M236	
	M236	M237	
	M237	M238	
	M238	M239	
	M239	M240	
	M240	M241	
	M241	M242	
	M242	M243	
	M243	M244	
	M244	M245	
	M245	M246	
	M246	M247	
	M247	M248	
	M248	M249	
	M249	M250	
	M250	M251	
	M251	M252	
	M252	M253	
	M253	M254	
	M254	M255	
	M255	M256	
	M256	M257	
	M257	M258	
	M258	M259	
	M259	M260	
	M260	M261	
	M261	M262	
	M262	M263	
	M263	M264	
	M264	M265	
	M265	M266	
	M266	M267	
	M267	M268	
	M268	M269	
	M269	M270	
	M270	M271	
	M271	M272	
	M272	M273	
	M273	M274	
	M274	M275	
	M275	M276	
	M276	M277	
	M277	M278	
	M278	M279	
	M279	M280	
	M280	M281	
	M281	M282	
	M282	M283	
	M283	M284	
	M284	M285	
	M285	M286	
	M286	M287	
	M287	M288	
	M288	M289	
	M289	M290	
	M290	M291	
	M291	M292	
	M292	M293	
	M293	M294	
	M294	M295	
	M295	M296	
	M296	M297	
	M297	M298	
	M298	M299	
	M299	M300	
	M300	M301	
	M301	M302	
	M302	M303	
	M303	M304	
	M304	M305	
	M305	M306	
	M306	M307	
	M307	M308	
	M308	M309	
	M309	M310	
	M310	M311	
	M311	M312	
	M312	M313	
	M313	M314	
	M314	M315	
	M315	M316	
	M316	M317	
	M317	M318	
	M318	M319	
	M319	M320	
	M320	M321	
	M321	M322	
	M322	M323	
	M323	M324	
	M324	M325	
	M325	M326	
	M326	M327	
	M327	M328	
	M328	M329	
	M329	M330	
	M330	M331	
	M331	M332	
	M332	M333	
	M333	M334	
	M334	M335	
	M335	M336	
	M336	M337	
	M337	M338	
	M338	M339	
	M339	M340	
	M340	M341	
	M341	M342	
	M342	M343	
	M343	M344	
	M344	M345	
	M345	M346	
	M346	M347	
	M347	M348	
	M348	M349	
	M349	M350	
	M350	M351	
	M351	M352	
	M352	M353	
	M353	M354	
	M354	M355	
	M355	M356	
	M356	M357	
	M357	M358	
	M358	M359	
	M359	M360	
	M360	M361	
	M361	M362	
	M362	M363	
	M363	M364	
	M364	M365	
	M365	M366	
	M366	M367	
	M367	M368	
	M368	M369	
	M369	M370	
	M370	M371	
	M371	M372	
	M372	M373	
	M373	M374	
	M374	M375	
	M375	M376	
	M376	M377	
	M377	M378	
	M378	M379	
	M379	M380	
	M380	M381	
	M381	M382	
	M382	M383	
	M383	M384	
	M384	M385	
	M385	M386	
	M386	M387	
	M387	M388	
	M388	M389	
	M		

2.2 Рейкові кола, однонитковий план станцій

Рейковими колами при ЕЦ обладнуються всі приймально-відправні колії і централізовані стрілки, а також ходові колії для локомотивів та безстрілочні ділянки в горловині. Кожна приймально-відправна колія виділяється у самостійне рейкове коло, а стрілки об'єднуються не більше трьох одиничних або двох перехресних в одну ізольовану ділянку.

Розподіл станції на ізольовані колійні та стрілочні ділянки, виконаний на однонитковому плані станції, дотримується на двонитковому плані й апараті управління.

При розставленні ізоляючих стиків слід дотримуватись таких норм:

- 1) ізоляючі стики встановлюються, як правило, у створі зі світлофорами;
- 2) на приймально-відправних коліях ізоляючі стики розміщаються на відстані 3,5 м від граничних стовпчиків убік колій (таблиця 2.1);
- 3) ізоляючі стики, що розміщені в горловині станції на меншій відстані, ніж вказано в таблиці 2.1, вважаються негабаритними - біля них світлофори не передбачаються.

Рекомендується додержуватись такого порядку розміщення ізоляючих стиків:

- 1) ізоляючі стики розміщаються біля всіх станційних світлофорів, у тому числі на всіх приймально-відправних коліях;
- 2) ізоляючі стики розміщаються на з'їздах та між стрілками, які розміщені хрестовинами одна до одної і по яких можливі одночасні переміщення з установленням паралельних маршрутів;
- 3) по кожній паралельній колії в горловині станції при необхідності розміщаються додаткові ізоляючі стики для об'єднання в одну ізоляючу ділянку не більше трьох одиничних стрілок або двох перехресних стрілочних переводів.

Між вхідним світлофором і першою стрілкою, незалежно від наявності маневрового світлофора біля стрілки, виділяється

ізольована ділянка довжиною не менше 50 м при автономній тязі і не менше 300 м - при електричній тязі поїздів.

На однонитковому плані станції показують: нормальнє положення стрілочних переводів, спеціалізацію колій, значність і тип світлофорів, ізоляючі стики, пости централізації і стрілочні пости, маневрові колонки, номери колій, стрілок і світлофорів, ординати гостряків стрілок, світлофорів, маневрових колонок та інших об'єктів, що рахуються від осі станції або поста ЕЦ убік перегонів.

Ординати стрілок і сигналів (рисунок 2.1) отримані при довжині 1П – 1000 м, ширині міжколій – 5,3 м та мінімальному радіусі перевідної кривої.

2.3 Маршрутизація і таблиці взаємозалежностей стрілок, сигналів і маршрутів

Маршрутизація поїзних і маневрових переміщень розробляється на основі прийнятої спеціалізації колій і технологічного процесу роботи станції.

На малих станціях при ЕЦ маневрові маршрути, як правило, проектируються по всій довжині напіврейсу: з колії на витяжку, в тупик за стрілку і т.д. і назад – з витяжки, з тупика, від стрілки і т.д.

На великих станціях маршрутизація ведеться за принципом використання елементарних маршрутів, з яких складаються поїзні і маневрові маршрути будь-якої довжини і конфігурації. Усі маневрові переміщення проектируються за маневровими світлофорами без залишкових пробігів, щоб не створювалось додаткової ворожості маршрутів і створювалась можливість одночасних переміщень по різних коліях. Границі маневрових маршрутів визначаються такими умовами (див. рисунок 2.1):

- 1) маршрут починається від світлофора, яким прямує рухомий склад (від M2, M4, M6, M8, M10, M12, H1, H2, H3, H1V, HV, H6, H7, H8);
- 2) маршрут закінчується на приймально-відправній колії (від M14 на 1 колію, 2 колію, або 3 колію);
- 3) маршрут закінчується біля первого попутного світлофора (від M2 до M10, або до M12);

4) при відсутності попутного світлофора маршрут закінчується за останнім світлофором зустрічного напрямку або упором тупика, витяжки або біля границі станції (від М6 за М2).

Як маневрові, так і поїзні маршрути при ЕЦ великих станцій передбачаються за всіма варіантами, які можливі за колійним розвитком станції.

Ворожими вважаються такі маршрути:

- 1) приймання на одну колію зустрічних маршрутів;
- 2) зустрічні маршрути приймання та маневровий на одну колію;
- 3) зустрічні маневрові маршрути на безстріочну ділянку колії в горловині станції незалежно від її довжини;
- 4) попутні маршрути приймання на колію та насуву на гірку з цієї колії;
- 5) попутні або зустрічні маршрути, якщо один з маршрутів є частиною іншого;
- 6) маршрут приймання на колію та місцеве управління стрілками в другій горловині;
- 7) маршрути приймання в парк та попутні маршрути відправлення по груповому вихідному світлофору без маршрутного покажчика.

Неворожими маршрутами вважаються:

- 1) попутні маршрути приймання і відправлення по одній колії, якщо один з маршрутів є продовженням іншого;
- 2) попутні маршрути приймання і маневрові по одній колії в різних горловинах;
- 3) попутний маневровий маршрут вслід відправленому поїзду;
- 4) маршрути відправлення з однієї колії в різні боки;
- 5) зустрічні маневрові маршрути на одну приймально-відправну колію, сортувальну або пакгаузну колію з протилежних горловин;
- 6) зустрічні маневрові маршрути в горловині станції у напрямках світлофорів, які встановлені в створі.

Таблиці залежностей для малих станцій, обладнаних ЕЦ, складаються за ворожістю маршрутів, коли кожен маршрут порівнюється з усіма іншими (таблиця 2.3).

Для великих станцій, обладнаних блочно-маршрутною релейною централізацією (БМРЦ) із секціюванням маршрутів, таблиця взаємозалежностей стрілок, сигналів і маршрутів оформляється у вигляді альбому з окремих таблиць:

- 1) основних поїзних маршрутів з указанням усіх стрілок, які входять до маршруту і контролюються;
- 2) варіантних поїзних маршрутів;
- 3) маневрових маршрутів з указанням стрілок, які визначають маршрут;
- 4) варіантів місцевого управління стрілками і немаршрутизованих маневрових переміщень, які проводяться з проїздом централізованих стрілок при постійно відкритих маневрових світлофорах;
- 5) негабаритних ізольованих ділянок і стрілок, які не використовуються, але контролюються у маршрутах;
- 6) взаємозалежності показань світлофорів;
- 7) маршрутів, які виключені з центрального управління.

У таблицях взаємозалежності великих станцій застосовується неперервна порядкова нумерація основних поїзних маршрутів, варіантів місцевого управління стрілками і немаршрутизованих маневрових переміщень, крім маршрутів, які виключені з централізованого управління.

Таблиця 2.3 - Таблиця ворожості маппірутів

Таблиця 2.4 - Таблиця ворожості сигналів

Напрямок	Най-на маршруту	Цифри	Стрілки												Ворожі сигнали											
			IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo	IIo
1	На колію 1	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2	На колію 2	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3	На колію 3	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4	На колію 4	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5	На колію 5	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6	На колію 6	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7	На колію 7	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	На колію 8	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	3 колії 1	H1	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	3 колії 2	H2	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11	3 колії 3	H3	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12	3 колії 4	H4	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	3 колії 5	H5	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	3 колії 6	H6	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	3 колії 7	H7	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	3 колії 8	H8	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	На колію 5	Ч	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	На колію 6	Ч	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	На колію 7	Ч	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	На колію 8	Ч	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	На колію 5	Ч	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	На колію 6	Ч	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	3 колії 5	H5	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	3 колії 6	H6	IIo	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	До M10	M2	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
26	До M12	M2	○	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
27	До M10	M4	○	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
28	До M12	M4	○	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
29	За M2	M6	○	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
30	За M2	M8	○	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
31	За M4	M8	○	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+

Продовження таблиці 2.4

Напря- мок N map- tu	Най-ни мар-ту	H0 cent hary	Стрілки	Ворожі сили на													
				H1	H2	H3	HIV	HV	H6	H7	H8	M	M	M	M		
Bi ₁₀	32 На колю 5	M10 ⊙	+	-24	28	Π	M	M	M	M	M	M	M	M	M	+24	-6/8
Bi ₁₀	33 На колю 6	M10 ⊙	+	-	+24				X	X						+24	-6/8
Bi ₁₂	34 На колю 7	M10 ⊙	-	(+)	+24				X	X						+24	-6/8
Bi ₁₂	35 На колю 8	M10 ⊙	-	-	+24				X	X						+24	-6/8
Bi ₁₄	36 На колю 1	M12 ⊙	+	-	-	-	-	-								-24	+6/8
Bi ₁₄	37 На колю 2	M12 ⊙	+	-	-	-	-	-								-24	+6/8
Bi ₁₄	38 На колю 3	M12 ⊙	+	-	+	-	-	-								-24	+6/8
Bi ₁₄	39 На колю 4	M12 ⊙	+	+	-	-	-	-								-24	+6/8
Bi ₁₄	40 На колю 5	M12 ⊙	-	+	-	-	-	-								-24	+6/8
Bi ₁₄	41 На колю 6	M12 ⊙	-	-	-	-	-	-								-24	+6/8
Bi ₁₄	42 На колю 1	M14 ⊙	+	+	-	-	-	-								-24	+6/8
Bi ₁₄	43 На колю 2	M14 ⊙	+	+	-	-	-	-								-24	+6/8
Bi ₁₄	44 На колю 3	M14 ⊙	+	+	-	-	-	-								-24	+6/8
Bi ₁₄	45 На колю 8	M16 ⊙	(+)	(+)	-	-	-	-								-24	+6/8
3a	46 3 колії 1	H1 ⊙	+	+	-	-	-	-								X	X
3a	47 3 колії 2	H2 ⊙	+	+	-	-	-	-								X	X
3a	48 3 колії 3	H3 ⊙	+	+	-	-	-	-								X	X
Mo	49 3 колії 1	H1 ⊙	+	+	-	-	-	-								X	X
Mo	50 3 колії 2	H2 ⊙	+	+	-	-	-	-								X	X
Mo	51 3 колії 3	H3 ⊙	+	+	-	-	-	-								X	X
M6	51 3 колії 4	HIV ⊙	+	+	-	-	-	-								X	X
M6	53 3 колії 5	HV ⊙	+	-	-	-	-	-								X	X
M6	54 3 колії 6	H6 ⊙	-	-	-	-	-	-								X	X
3a M16	55 3 колії 5	HV ⊙	+	+	-	-	-	-								X	X
3a M16	56 3 колії 6	H6 ⊙	+	+	-	-	-	-								X	X
3a M16	57 3 колії 7	H7 ⊙	(-)	(-)	-	-	-	-								X	X
3a M16	58 3 колії 8	H8 ⊙	(-)	(-)	-	-	-	-								X	X
3a M16	59 3 колії 8	H8 ⊙	(-)	(-)	-	-	-	-								X	X

У графі "Ворожі сигнали" показується ворожість світлофорів маршруту, який розглядається. Ворожість між маршрутами, яка визначається положенням стрілок, у таблиці не вказується.

Якщо маневровому маршруту ворожі не всі варіанти поїзного або маневрового маршрутів по зустрічному світлофору, то цьому світлофору вказується не повна, а часткова ворожість - положення і номер однієї стрілки, яка визначає ворожий варіант маршруту.

Графа "Місцеве управління" виділяється в таблицях при наявності на станції місцевого управління стрілками. При цьому в графу "Найменування маршрутів" заносяться номери стрілок, які передаються на місцеве управління по групах, і номери маневрових колонок; у графу "Осигнування" – всі світлофори в даному районі маневрових робіт, які мають довільне показання; у графу "Стрілки" заносяться охоронні стрілки у відповідному положенні, а у графу "Ворожі сигнали" заносяться ворожі сигнали.

Графа "Зустрічні маршрути" заповнюється тільки для маршрутів на колію і містить ворожість зустрічних (лобових) маршрутів на цю ж колію з другої горловини станції або з іншого поста централізації. Ворожість поїзних і маневрових маршрутів відмічається окремо номерами колій, на які забороняється встановлювати ворожі маршрути.

2.4 Техніко-економічне обґрунтування обладнання станцій пристроями електричної централізації

Пристрої автоматики і телемеханіки є важливим і ефективним засобом удосконалення організації перевізного процесу. Їх впровадження можливе як окремо, так і разом з реконструкцією колії та тяги. В усіх випадках необхідно оцінити ефективність впровадження пристрій за їх впливом на основні показники: пропускну спроможність, ділянкову швидкість, продуктивність і умови праці, капітальні та експлуатаційні витрати і рівень безпеки руху поїздів.

Так, пропускна спроможність одноколійної ділянки, обладнаної автоблокуванням при ручному управлінні стрілками, на проміжних станціях може складати 33–37 пар поїздів, а при електричній централізації за рахунок зменшення інтервалів схрещення вона збільшується до 45–48 пар поїздів.

Електрична централізація на проміжних станціях двоколійних ділянок на пропускну спроможність не впливає, оскільки міжпоїзного інтервалу при ручному управлінні стрілками для приготування маршруту поїзда, який іде на обгін, достатньо. Введення електричної централізації на проміжних станціях дає значне зменшення кількості чергових стрілочних постів: на двоколійних ділянках – 0,7 люд., а на одноколійних – 0,35 люд. на кожен кілометр колії.

Будівництво електричної централізації на середніх і великих станціях стає необхідним при завантаженні горловини більше 40–50%. Пропускна спроможність горловини при цьому підвищується у 1,5–2 рази, приймально-відправних колій – на 15–20%. Скорочення штату в середньому складає 30–40 люд. на кожні 100 централізованих стрілок. Крім того, електрична централізація значно підвищує безпеку руху поїздів і покращує умови праці чергових по станціях.

Таблиця 2.5 - Негабаритних ділянок

Напрям руху	Негабаритні ділянки	Положення стрілок, які знімають негабаритність ділянок	Положення охоронних стрілок
-14	12-24 СП	-10/12	
-10/12	14-20 СП		-14
-20	22 СП		+22
+22	14-20 СП		-20

3 РОЗСТАВЛЕННЯ СВІТЛОФОРІВ АВТОБЛОКУВАННЯ НА ПЕРЕГОНІ

При проектуванні АБ застосовують два способи розставлення світлофорів:

- 1) по засічках часу на кривій швидкості (або кривій часу ходу поїзда), побудованій для центра ваги поїзда – найбільш розповсюджений і простий засіб;
- 2) по двох кривих часу ходу поїзда, побудованих для хвоста одного поїзда та голови другого – більш наглядний, але трудомісткий спосіб, і тому застосовується тільки при проектуванні АБ з малим інтервалом на приміських ділянках.

Спочатку визначається мінімальний інтервал, який може бути реалізовано на заданій ділянці, або проводиться перевірка можливості реалізації прийнятого розрахункового інтервалу; для електрифікованих ділянок $I_p=8$ хв, з тепловозною тягою $I_p=10$ хв. Мінімальний інтервал визначається для ділянок колії, якими поїзд проходить з мінімальною швидкістю:

- 1) на визначальних та близьких до них ухилах;
- 2) на ділянках, віддалених від станцій, де розрахунковий поїзд має зупинку;
- 3) на приміських ділянках в районі (зупинних) платформ або станцій, де поїзд зупиняється, де до часу мінімального інтервалу додається час стоянки поїзда.

Мінімальний інтервал при тризначній сигналізації при розділенні поїздів трьома блок-ділянками мінімальної довжини, які забезпечують нормальній рух під зелене світло світлофора на зелене світло наступного світлофора (рисунок 3.1), визначається за формулою(3.1)

$$I_{\min} = 0,06 \frac{3l_{\bar{\alpha}_1} + l_n}{V_{cp}}, \quad (3.1)$$

де $l_{бл}$ – довжина блок-ділянки;
 l_n – довжина розрахункового поїзда;
 V_{cp} – середня швидкість розрахункового поїзда.

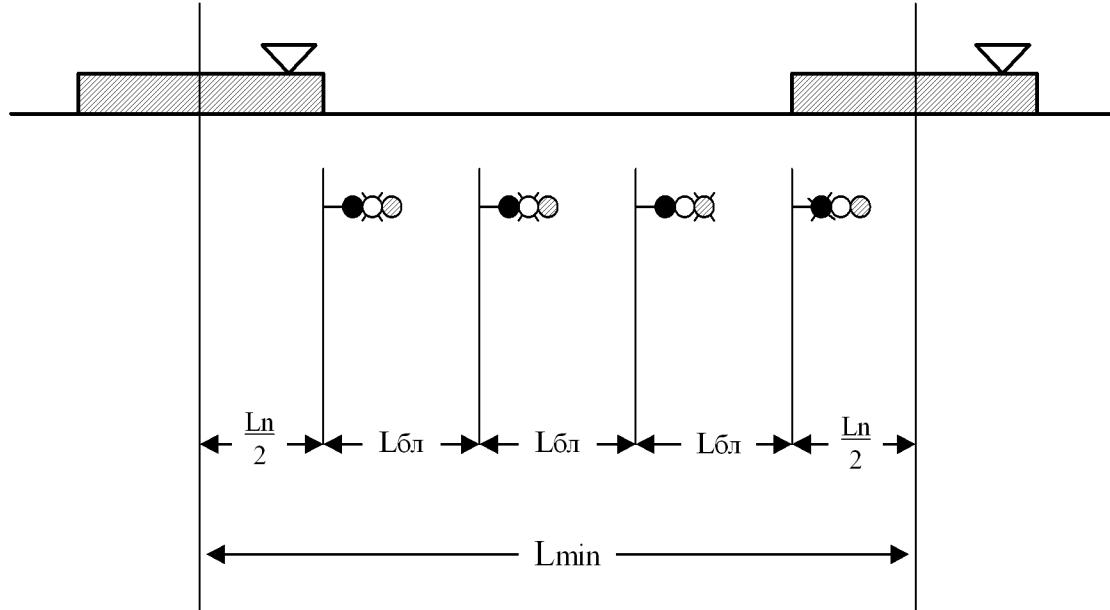

Рисунок 3.1 - Нормальна схема розмежування поїздів у пакеті

Максимальна довжина блок-ділянки визначається довжиною рейкових кіл і допускається 2500 – 2600 м; мінімальна довжина приймається рівною довжині тормозного шляху вантажного або пасажирського поїзда, але не менше 1000 м. Для зменшення часу приймання поїзда на станцію довжина перших ділянок наближення повинна бути не меншою 1000 м і не більшою 1500 м.

Розставлення світлофорів проводиться з урахуванням переїзної сигналізації, а на ділянках безстикової колії – з урахуванням розміщення стиків.

З метою досягнення найбільшої спареності допускається встановлення додаткових світлофорів, але не більше одного на перегоні в кожному напрямку. При триблочному розділенні для спареності світлофорів допускається відхилення ординат від розрахункового інтервалу в межах ± 1 хв, а при двоблочному – тільки вбік зменшення інтервалу на 0,5 хв.

На одноколійних ділянках перший світлофор за віддаленням від станції встановлюється не ближче передвідного світлофора протилежного напрямку.

Світлофори можна встановлювати на будь-якому профілі. При цьому слід уникати їх розміщення на підйомах, які долаються поїздом за рахунок розбігу.

Світлофори рекомендується встановлювати:

- 1) на прямих ділянках колії на початку кривих;
- 2) при наявності тунелів, великих мостів та інших штучних споруд – перед цими спорудами або за ними на відстані, не меншій за довжину поїзда;
- 3) на приміських ділянках - за можливістю за платформою по ходу поїзда (для зручності посадки і висадки пасажирів у разі зупинки поїзда біля закритого світлофора).

Приклад розставлення прохідних світлофорів.

Вихідні дані: розрахунковий інтервал попутного слідування Ір - 8хв, розділення на 3 блок-ділянки, план перегону (див. додаток А).

1 Підтверджується можливість реалізації розрахункового інтервалу (8 хв) тому, що при мінімальній швидкості поїзда на підйомі від 74 км до 76 км забезпечується триблочне розділення при інтервалі, який менше 8 хв.

2 За діючими нормами на станціях головними коліями встановлюються вхідні і вихідні світлофори; на ст. А з поздовжнім розміщенням парків установлений маршрутний світлофор по відправленню ПМ2 і вихідний – П2.

3 Установлюється перший світлофор першої серії у хвості раніш відправленого поїзда на ординаті 9,03 хв, коли на станції А перед вихідним світлофором П2 стоїть готовий до відправлення другий поїзд, центр ваги якого відповідає ординаті часу 1,03 хв, а центр ваги першого буде на ординаті $1,03 + 8 = 9,03$ хв.

4 Установлюють перші світлофори другої і третьої серій, для цього час ходу поїзда від вихідного світлофора П2 до першого прохідного першої серії ділиться на 3 рівні частини $(9,03 - 1,85) : 3 = 2,24$ хв, на ординаті $1,85 + 2,24 = 4,09$ хв намічається місце для

встановлення світлофора третьої серії, а на ординаті $4,09 + 2,24 = 6,33$ хв – місце для світлофора другої серії.

5 Установлюють наступні світлофори першої, другої і третьої серій на всьому перегоні аналогічно тому, як були встановлені перші відповідні світлофори.

6 У такому ж порядку за кривими швидкості ходу розрахункового поїзда з хвилинними відмітками встановлюються прохідні світлофори протилежного напрямку БА.

7 Після теоретичного визначення місць встановлення світлофорів проводиться коректування для приведення фактичної довжини блок-ділянок до встановлених норм (1000–2600 м), а також для максимального спарювання світлофорів обох напрямків та забезпечення необхідної видимості світлофор.

8 Після коректування проводиться нумерація світлофорів порядковими арабськими парними або непарними цифрами (залежно від напрямку руху), починаючи від вхідного світлофора назустріч руху поїздів.

4 РОЗРАХУНОК ПРОПУСКНОЇ СПРОМОЖНОСТІ ПЕРЕГОНУ

Пропускна спроможність залізниць залежить від технічного оснащення і прийнятого графіка руху поїздів по перегонах.

Графік руху поїздів являє собою графічне зображення розкладу руху поїздів у координатних осіах часу (горизонтальна вісь) і відстані (вертикальна вісь) з указанням часу прибуття, відправлення або беззупинкового пропуску поїздів по кожному роздільному пункту.

До основних елементів графіка відносяться:

1 Перегінний час ходу і швидкості, які установлюються за тяговими розрахунками для поїздів усіх категорій, а також для поодиноких локомотивів.

2 Станційні інтервали – мінімальний час між поїздами, що необхідний для виконання операцій з приймання, відправлення або пропуску поїздів крізь роздільні пункти:

- а) τ_c – інтервал схрещення поїздів на одноколійних лініях із зупинкою одного або двох поїздів на станції (рисунок 4.1, а);
- б) $\tau_{\delta c}$ – інтервал беззупинкового схрещення поїздів на роздільних пунктах поздовжнього типу або на двоколійних вставках (рисунок 4.1, б);
- в) τ_n – інтервал неодночасного приуття поїздів протилежних напрямків, коли одночасне прийняття цих поїздів відповідно до ПТЕ не допускається (рисунок 4.1, в);
- г) τ_p – інтервал попутного прослідування поїздів на ділянках, обладнаних ПАБ (рисунок 4.1, г).

Для наближених розрахунків величини станційних інтервалів можна приймати за таблицею 4.1.

Загальна формула для визначення пропускної спроможності перегонів

$$N = \frac{\alpha_H k(1440 - t_{\text{техн}})}{T_{\text{nep}}}, \quad (4.1)$$

де N – пропускна спроможність у поїздах або парках поїздів;

k – число поїздів (пар поїздів) в одному періоді;

$t_{\text{техн.}}$ – час технологічного "вікна" для виконання робіт з поточного утримання і ремонту колії, контактної мережі, СЦБ (приймається 120 хв на двоколійних ділянках та 60 хв – на одноколійних ділянках);

α_H – коефіцієнт надійності технічних пристройів, з урахуванням рухомого складу (приймається рівним 0,91–0,95 при ПАБ, 0,9–0,96 при АБ і ЕЦ та 0,91–0,95 при ДЦ);

T_{nep} – період графіка, хв.

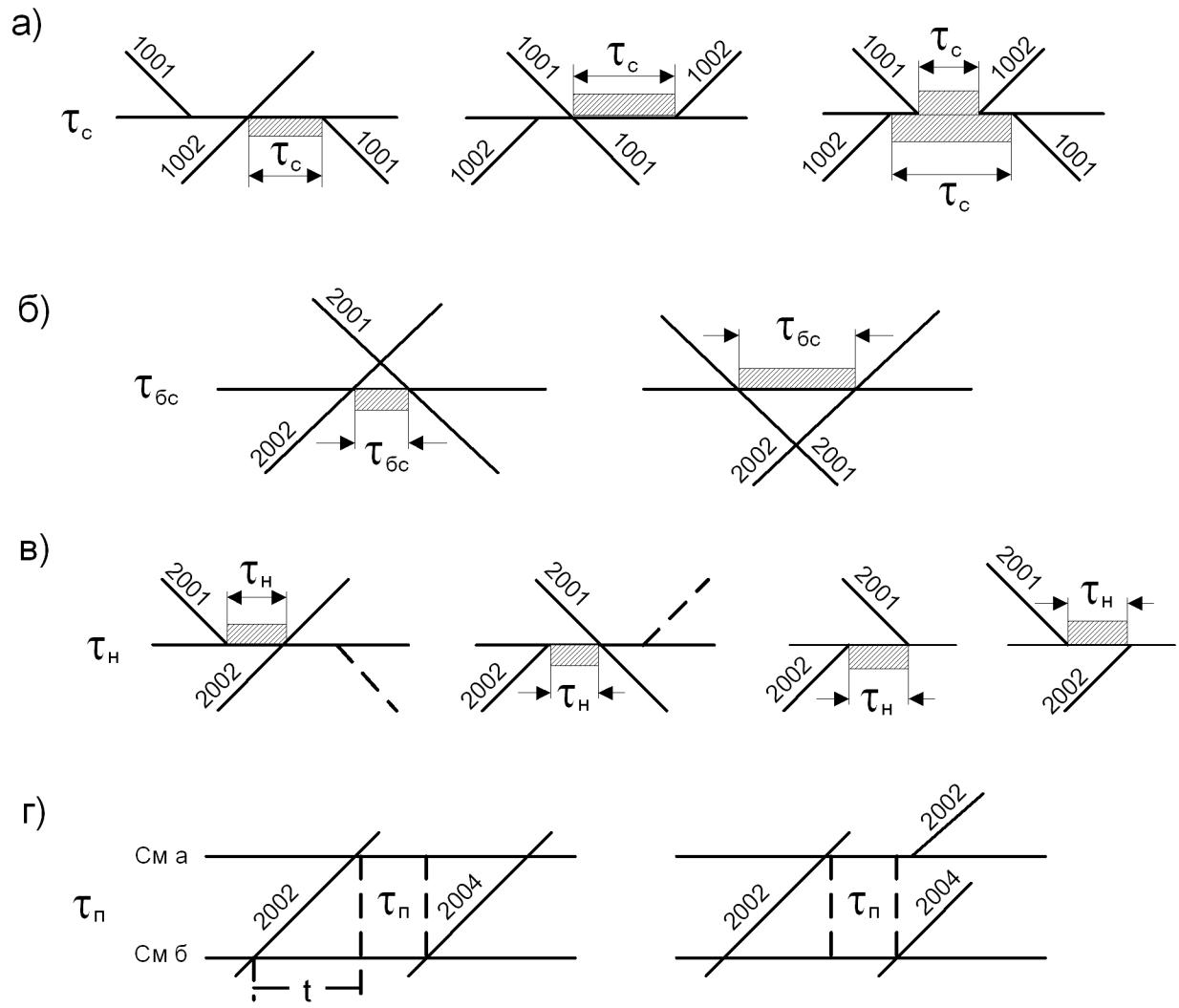

Рисунок 4.1 - Схеми станційних інтервалів

Таблиця 4.1 – Величини станційних інтервалів

Система автоматики і телемеханіки на перегонах і станціях	Інтервали, хв		
	τ_c	τ_h	τ_n
Напівавтоматичне блокування з ручним управлінням стрілками	4	5	4-4,5
Напівавтоматичне блокування з електричною централізацією стрілок	2	4	3-4,0
Автоблокування з ручним управлінням стрілками	3	5	-
Автоблокування з електричною централізацією стрілок	1	4	-
Диспетчерська централізація	1-0	3	-

На одноколійних ділянках, обладнаних ПАБ без блокпостів, коли на перегоні може знаходитись тільки один поїзд, застосовується непакетний графік (рисунок 4.2), для якого час періоду дорівнює

$$T_{\text{пер}} = t' + t'' + \tau_a + \tau_\delta + \tau_{p3}, \quad (4.2)$$

де t' і t'' – час ходу поїзда перегоном у непарному та парному напрямках без урахування часу на розгін і уповільнення на станціях, хв;

τ_a і τ_δ – станційні інтервали по станціях А і Б, хв;

τ_{p3} – час на розгін та уповільнення поїзда, хв.

При цьому максимальна пропускна спроможність у парах поїздів складає

$$N = \frac{\alpha_H k (1440 - t_{mexH})}{t' + t'' + \tau_a + \tau_\delta + \tau_{p3}}, \quad (4.3)$$

Пропускна спроможність двоколійної ділянки перегону, обладнаної АБ, розраховується у поїздах для кожної головної колії перегону за формулою

$$N = \frac{\alpha_H (1440 - t_{mexH})}{I}, \quad (4.4)$$

де I – інтервал між поїздами в пакеті, хв.

На двоколійних ділянках, не обладнаних АБ, застосовується пакетний графік, при цьому пропускна спроможність у кожному напрямку визначається за формулою

$$N = \frac{\alpha_H (1440 - t_{mexH})}{t_{cp} + \tau_n}, \quad (4.5)$$

де t_{cp} – час ходу вантажного поїзда найбільшим перегоном, хв.

Пропускна спроможність при непаралельному графіку з урахуванням коефіцієнтів зняття, які показують, скільки вантажних поїздів (або яку частину вантажного поїзда) знімає з графіка один пасажирський, швидкий або збірний поїзд, визначається за формулою

$$N = N_B + \varepsilon_{nc} N_{pc} + \varepsilon_{ne} N_{pb} + \varepsilon_{co} N_{cb}, \quad (4.6)$$

де N_B – кількість вантажних поїздів;

$\varepsilon_{nc}, \varepsilon_{ne}, \varepsilon_{co}$ – коефіцієнти зняття вантажних поїздів відповідно пасажирськими, прискореними та збірними вантажними поїздами; при наближених розрахунках приймаються:

1,0-1,3 - на одноколійних ділянках при будь-яких системах АБ;

1,3-1,5 - на двоколійних ділянках, не обладнаних АБ;

1,3-2,5 - на двоколійних ділянках, обладнаних АБ (ДЦ).

Приклад 1. Визначити пропускну спроможність одноколійної ділянки МН при обладнанні її РПБ та АБ при ЕЦ на станціях.

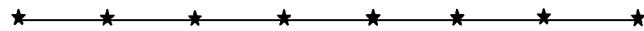
Станційні інтервали прийняті:

при РПБ $\tau_c' = \tau_c'' = 3$ хв; $\tau_h' = 5$ хв; $\tau_h'' = 6$ хв;

при АБ $\tau_c' = \tau_c'' = 1$ хв; $\tau_h' = 0$; $\tau_h'' = 4$ хв.

Додатковий час на розгін $\tau_p = 2$ хв, на уповільнення $\tau_{yn} = 1$ хв.

Станції М а б в г д е Н

t' , хв	6	2	5	3	2	7	4	Всього 119
t'' , хв	4	0	6	0	8	8	5	Всього 131
Разом	30	42	31	43	30	45	29	250

Рішення: перегін „д–е” з максимальним часом ходу пари поїздів 45 хв приймається обмежувальним.

Порядок пропуску цим перегоном, який забезпечує найменший період графіка, установлюється шляхом аналізу чотирьох можливих схем (рисунок 4.2):

- 1) обидва поїзди пропускаються на обмежувальний перегін без зупинок;
- 2) обидва поїзди пропускаються без зупинки з обмежувального перегону;
- 3) непарні поїзди пропускаються без зупинок через обидва роздільні пункти обмежувального перегону;
- 4) парні поїзди пропускаються без зупинок через обидва роздільні пункти обмежувального перегону.

При РПБ період графіка складає:

- 1) $T_{\text{пер}} = t' + t'' + \tau_h^+ + \tau_h^- + 2\tau_3 = 17 + 28 + 5 + 6 + 1 + 1 = 58$ хв;
- 2) $T_{\text{пер}} = t' + t'' + \tau_c^+ + \tau_c^- + 2\tau_3 = 17 + 28 + 3 + 3 + 2 + 2 = 55$ хв;
- 3) $T_{\text{пер}} = t' + t'' + \tau_h^+ + \tau_c^- + \tau_p + \tau_3 = 17 + 28 + 5 + 3 + 2 + 1 = 56$ хв;
- 4) $T_{\text{пер}} = t' + t'' + \tau_c^+ + \tau_h^- + \tau_p + \tau_3 = 17 + 28 + 3 + 6 + 2 + 1 = 57$ хв.

При АБ період графіка складає:

- 1) $T_{\text{пер}} = t' + t'' + \tau_h^+ + \tau_h^- + 2\tau_3 = 17 + 28 + 4 + 1 + 1 = 51 \text{ хв};$
- 2) $T_{\text{пер}} = t' + t'' + \tau_c^+ + \tau_c^- + 2\tau_3 = 17 + 28 + 1 + 1 + 2 + 2 = 51 \text{ хв};$
- 3) $T_{\text{пер}} = t' + t'' + \tau_h^+ + \tau_c^- + \tau_p + \tau_3 = 17 + 28 + 1 + 2 + 1 = 49 \text{ хв};$
- 4) $T_{\text{пер}} = t' + t'' + \tau_c^+ + \tau_h^- + \tau_p + \tau_3 = 17 + 28 + 1 + 4 + 2 + 1 = 53 \text{ хв}.$

Таким чином, найбільш вигідними схемами пропуску поїздів обмежувальним перегоном є при РПБ схема рисунку 4.2, б; а при АБ - схема рисунку 4.2, в.

Пропускна спроможність парного непакетного паралельного графіка при РПБ дорівнюватиме

$$N = \frac{1 * 0,98 * (1440 - 60)}{55} = 24 \text{ пари поїздів},$$

а при АБ –

$$N = \frac{1 * 0,96 * (1440 - 60)}{49} = 27 \text{ пар поїздів}.$$

Збільшення пропускної спроможності складає 3 пари поїздів або 12,5% .

Для більш повного використання переваг АБ доцільно застосовувати пакетний графік. При кількості поїздів у пакеті $k = 2$ та $I = 8 \text{ хв}$ в обох напрямках пропускна спроможність дорівнюватиме

$$N = \frac{\alpha_H k (1440 - t_{mexH})}{t' + t'' + \tau_h^+ + \tau_h^- + \tau_c^+ + \tau_c^- + \tau_p + \tau_3 + (k-1)(I^+ + I^-)} = \frac{2 * 0,96 * (1440 - 60)}{17 + 28 + 1 + 2 + 1 + (2-1)*(8+8)} = 41 \text{ пара поїздів}.$$

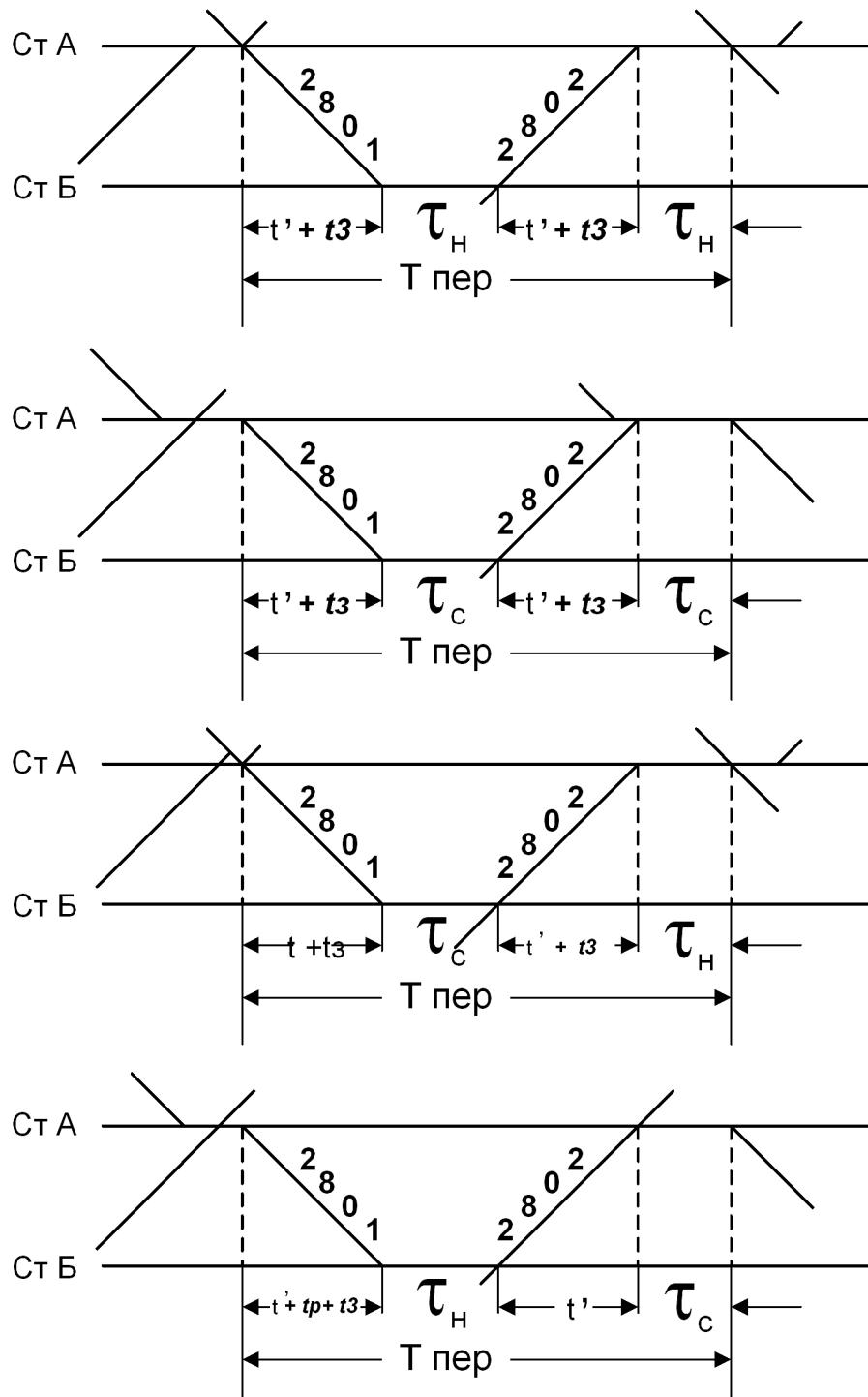

Рисунок 4.2 - Схеми пропуску поїздів
обмежувальним перегоном

Приклад 2. На електрифікованих двоколійних лініях, обладнаних АБ з міжпоїзним інтервалом $I=8$ хв, обертається 28 пар пасажирських, 2 пари збірних та 3 пари прискорених вантажних поїздів. Коефіцієнт зняття відповідно дорівнює $\varepsilon_{nc} = 2,3$, $\varepsilon_{ne} = 2,0$, $\varepsilon_{co} = 1,8$. Визначити пропускну спроможність при непаралельному графіку.

Рішення: пропускна спроможність для вантажних поїздів дорівнює

$$N_{\text{пр}} = N_{\text{пар}} - \varepsilon_{nc} N_{\text{пс}} - \varepsilon_{ne} N_{\text{пв}} - \varepsilon_{co} N_{\text{ко}} = \frac{0,96 * (1440 - 120)}{8} - 2,3 * 2,8 - 1,8 * 2 - 2 * 3 = \\ = 90 \text{ поїздів у кожному напрямку.}$$

Приведена повна пропускна спроможність при непаралельному графіку дорівнює

$$N_{\text{п}} = 90 + 28 + 2 + 3 = 128 \text{ поїздів у кожному напрямку.}$$

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- 1 Инструкция по проектированию станций и узлов на железных дорогах общей сети Союза ССР. (ВСН 56-78).- М.: Транспорт, 1978.
- 2 Ведомственные нормы. Нормы технологического проектирования устройств автоматики и телемеханики на железнодорожном транспорте. ВНТП/МПС 85. Утверждены Указанием МПС СССР от 01.07.85 г. NT-2100.
- 3 Кокурин И.М., Кондратенко Л.Ф. Эксплуатационные основы устройств железнодорожной автоматики и телемеханики. - М.: Транспорт, 1989.
- 4 Інструкція із сигналізації на залізницях України. - К.: Транспорт України, 1995.
- 5 Инструктивные материалы по проектированию устройств автоматики, телемеханики и связи на ж.-д. транспорте. Указания по расстановке светофоров автоблокировки на перегонах. – М: ГТСС, 1970.
- 6 Инструкция по расчету наличной пропускной способности железных дорог. - М.: Транспорт, 1991.
- 7 Правила технічної експлуатації залізниць України. Затверджено Наказом Міністерства транспорту України від 20 грудня 1996 р. № 411.

